

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 11 lipca 2018 roku (data prezentaty) (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wniosła o zasądzenie od pozwanej A. France Spółki Akcyjnej z (...) kwoty 600 euro wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 07 czerwca 2018 roku do dnia zapłaty, a także o przyznanie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz opłaty od pełnomocnictwa, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu żądania pozwu powódka wyjaśniła, że dochodzona pozwem kwota stanowi odszkodowanie z tytułu odwołanego lotu nr MK 034 z dnia 06 maja 2018 roku na trasie z Mauritiusa do P., skutkującego utraceniem połączenia lotu nr (...) z dnia 06 maja 2018 roku na trasie z P. do W. (lot łączony). Dodano, że umową cesji z dnia 17 maja 2018 roku J. F. przelał na powodową spółkę wierzytelność z tytułu wymienionego wyżej odszkodowania. Wskazano, że do chwili obecnej pozwany nie wypłacił powodowi należnego odszkodowania. (pozew k. 3-4v)

Wyrokiem zaocznym z dnia 08 stycznia 2019 roku tut. Sąd orzekł zgodnie z żądaniem pozwu. (wyrok zaoczny z dnia 08 stycznia 2019 roku, k. 29)

W sprzeciwie od ww. wyroku zaocznego strona pozwana wniosła o odrzuceniu pozwu z uwagi na brak jurysdykcji krajowej oraz o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazano, że brak jest podstaw do wypłaty odszkodowania, bowiem powód nie posiada legitymacji procesowej do wytoczenia niniejszego powództwa. Poprzednik prawny powoda nigdy nie zawarł z pozwanym umowy przewozu lotniczego na odwołany lot MK 034 z dnia 06 maja 2018 roku, gdyż w tym zakresie poprzednik prawny powoda miał zawartą umowę przewozu lotniczego z A. Mauritius. Ponadto poprzednik prawny powoda nie nabył biletów za pośrednictwem oddziału pozwanego w Polsce, a za pośrednictwem biura (...), które dokonało zakupu biletów lotniczych różnych linii lotniczych, m.in. na rejs MK 034 z dnia 06 maja 2018 roku z A. Mauritius oraz na rejs (...) na trasie P. – W., odbywającego się w dniu 07 maja 2018 roku. Umowa przewozu lotniczego w zakresie całej trasy nie została zawarta z pozwaną spółką. Pozwana spółka wskazała nato, iż lot (...) w dniu 07 maja 2018 roku, obsługiwany przez pozwaną, odbył się planowo i bez żadnych zakłóceń. (sprzeciw od wyroku zaocznego, k. 33-35)

Postanowieniem z dnia 08 marca 2019 roku tut. Sąd odmówił odrzucenia pozwu. W uzasadnieniu wskazał, iż w związku z tym, że przedmiotowy lot stanowił lot łączony, zaś miejscem przylotu drugiego lotu w ramach lotu łączonego było terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, powód był uprawniony do wytoczenia powództwa przed sądem polskim. (postanowienie z dnia 08 marca 2019 roku, k. 47-50)

W dalszym toku postępowania stanowiska stron nie uległy zmianie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. F. zawarł z biurem (...) umowę uczestnictwa w imprezie turystycznej, która obejmowała także lot łączony obsługiwany przez pozwaną spółkę (...) France na trasie Mauritius – P. – W. w dniu 06 maja 2018 roku.

(okoliczności bezsporne, nadto dowód: potwierdzenie rezerwacji, k. 12-13)

J. F. stawił się do odprawy w wyznaczonym czasie i miejscu.

(okoliczności bezsporne)

Lot na trasie Mauritius – P. został odwołany, wskutek czego J. F. utracił dalsze połączenie na trasie P. – W., które miało być obsługiwane przez pozwaną spółkę (...) France.

(okoliczności bezsporne, nadto dowód: potwierdzenie rezerwacji, k. 12-13)

Odległość pomiędzy Mauritiusem a W. wynosi ponad 3.500 km.

(fakt notoryjny)

W dniu 17 maja 2018 roku J. F. zawarł z powodową spółką umowę cesji wierzytelności, na mocy której przelana została wierzytelność o zapłatę odszkodowania w kwocie 600 euro z tytułu odwołania pierwszego lotu w ramach lotu łączonego.

(dowód: kopia umowy cesji wierzytelności, k. 9-11)

Pismem z dnia 30 maja 2018 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. powiadomiła A. France S. A. Oddział w Polsce z siedzibą w W. o zawarciu umowy cesji wierzytelności zawartej z J. F. oraz wezwała pozwaną spółkę do zapłaty kwoty 600 euro w terminie do dnia 06 czerwca 2018 roku. Korespondencję nadano w dniu 30 maja 2018 roku.

(dowód: powiadomienie o zawarciu umowy cesji oraz wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem nadania przesyłki, k. 14-15)

W dniu 22 czerwca 2018 roku pozwana spółka poinformowała powoda o braku podstaw do wypłaty żądanego przez niego odszkodowania i wskazała na możliwość dochodzenia roszczeń od przewoźnika obsługującego opóźniony rejs (...).

(okoliczności bezsporne, nadto dowód: korespondencja mailowa z dnia 22 czerwca 2018 roku, k. 45)

Powyżej opisane ustalenia faktyczne co do zasady nie były przedmiotem sporu między stronami. Dotyczyło to w szczególności wykonywania drugiego lotu w ramach lotu łączonego przez pozwaną spółkę na trasie P. - W., faktu odwołania lotu na trasie Mauritius – P. i utratę przez poprzednika prawnego powódki połączenia na trasie P. - W., stawiennictwa poprzednika prawnego powódki do odprawy, a także wezwania do zapłaty. Dokumenty dołączone do pozwu Sąd uznał za wiarygodne, gdyż składają się one na spójny obraz stanu faktycznego, nie pozostają ze sobą w sprzeczności.

Sąd zważył, co następuje:

Na wstępie wskazać należy, iż zgodnie z art. 347 zd. 1 k.p.c. w przypadku wniesienia sprzeciwu od wyroku zaocznego, po ponownym rozpoznaniu sprawy sąd wydaje wyrok, którym wyrok zaoczny w całości lub części utrzymuje w mocy albo uchyla go i orzeka o żądaniu pozwu, bądź też pozew odrzuca lub postępowanie umarza.

W niniejszej sprawie Sąd, wyrokiem z dnia 02 marca 2020 roku, utrzymał w mocy wyrok zaoczny z dnia 08 stycznia 2019 roku w całości.

Zważyć należy, że zagadnienia dotyczące możliwości dochodzenia odszkodowania za opóźniony lot uregulowane zostały przepisami unijnymi i zawarte są w rozporządzeniu nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 roku ustanawiającym wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającym rozporządzenie nr 295/91 (dalej: „rozporządzenie nr 261/04”).

Zgodnie z art. 5 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 261/04, w przypadku odwołania lotu, pasażerowie, których to odwołanie dotyczy mają prawo do odszkodowania od obsługującego przewoźnika lotniczego, chyba że: i) zostali poinformowani o odwołaniu co najmniej dwa tygodnie przed planowym czasem odlotu, ii) zostali poinformowani o odwołaniu w okresie od dwóch tygodni do siedmiu dni przed planowym czasem odlotu i zaoferowano im zmianę planu podróży, umożliwiającą im wylot najpóźniej dwie godziny przed planowym czasem odlotu i dotarcie do ich miejsca docelowego

najwyżej cztery godziny po planowym czasie przylotu, lub (...)) zostali poinformowani o odwołaniu w okresie krótszym niż siedem dni przed planowym czasem odlotu i zaoferowano im zmianę planu podróży, umożliwiającą im wylot nie więcej niż godzinę przed planowym czasem odlotu i dotarcie do ich miejsca docelowego najwyżej dwie godziny po planowym czasie przylotu.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 lit. a) - c) rozporządzenia nr 261/04, w przypadku odwołania do powyższego artykułu, pasażerowie otrzymują odszkodowanie w wysokości 250 EUR dla wszystkich lotów o długości do 1500 kilometrów, w wysokości 400 EUR dla wszystkich lotów o długości od 1500 do 3500 kilometrów oraz 600 EUR dla wszystkich innych lotów niż loty określone w lit. a) lub b).

Poza sporem w niniejszej sprawie było, że pozwana była przewoźnikiem lotniczym obsługującym lot (...) w dniu 07 maja 2018 roku na trasie z P. do W., stanowiącego część lotu łączonego powodów na trasie Mauritius – P. – W., na który poprzednik prawny powódki utracił połączenie w związku z odwołaniem lotu na trasie Mauritius – P. (MK 034). Ponadto pozwana nie kwestionowała stawiennictwa poprzednika prawnego powódki do odprawy oraz wezwania pozwanej do zapłaty.

Przedmiotem sporu była natomiast kwestia zasadności wystąpienia powoda do pozwanej o zapłatę odszkodowania w tytule odwołanego lotu na trasie Mauritius – P., obsługiwanego przez innego przewoźnika, niż pozwana.

W tym miejscu zwrócić należy uwagę na wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 11 lipca 2019 roku w sprawie C-502/18, odnoszące się do zasadności wypłaty odszkodowania za odwołany lub opóźniony lot w przypadku lotów łączonych. Orzeczenie to zostało wydane wskutek skierowania do TS pytania prejudycjalnego przez Sąd Miejski w P. o to, „czy na przewoźniku wspólnotowym spoczywa obowiązek zapłaty na rzecz pasażera odszkodowania na podstawie art. 3 ust. 5 zd. drugie Rozporządzenia nr 261/2004, w sytuacji, gdy przewoźnik wspólnotowy na podstawie umowy wykonywał pierwszą część lotu łączonego z międzylądowaniem na lotnisku w państwie trzecim, skąd w ramach umowy wspólnej o obsłudze połączenie (code sharing) drugą część lotu wykonywał przewoźnik, który nie jest przewoźnikiem wspólnotowym, a do opóźnienia w przylocie na lotnisko docelowe, dłuższego niż trzy godziny, doszło wyłącznie w drugiej części lotu?”. Choć ww. orzeczenie zapadło w nieco innych okolicznościach niż stan faktyczny w niniejszej sprawie (lot łączony, którego dotyczył ww. wyrok był lotem łączonym na trasie P. – A. Z. ze śródlądowaniem w B., obsługiwanym w ramach pierwszego lotu przez przewoźnika wspólnotowego, zaś w ramach drugiego lotu przez przewoźnika mającego siedzibę w państwie trzecim), to poczynione w nim rozważania znajdują odzwierciedlenie także w przedmiotowej sprawie tym bardziej, iż śródlądowanie miało miejsce w państwie wspólnotowym (tj. we Francji).

Przede wszystkim TS w ww. orzeczeniu wskazał, iż lot z jednym lub kilkoma połączeniami będący przedmiotem jednej rezerwacji stanowi jedną całość do celów prawa pasażerów do odszkodowania przewidzianego w rozporządzeniu nr 261/2004 (zob. podobnie wyrok z dnia 31 maja 2018 r., W.,C-537/17,EU:C:2018:361, pkt 18,19 i przytoczone tam orzecznictwo), co oznacza, że możliwość zastosowania rozporządzenia nr 261/2004 należy oceniać w świetle pierwszego miejsca odlotu i miejsca docelowego dla tego lotu (zob. podobnie wyrok z dnia 31 maja 2018 r., W.,C-537/17,EU:C:2018:361, pkt 25).

Cel zapewnienia wysokiego poziomu ochrony pasażerów wyrażony w motywie 1 rozporządzenia nr 261/2004 może również potwierdzać wniosek, że w przypadku lotu łączonego, będącego przedmiotem jednej rezerwacji i wykonanego w ramach umowy o wspólnej obsłudze połączeń, obsługujący przewoźnik lotniczy, który wykonał pierwszy lot, jest zobowiązany do zapłaty odszkodowania nawet w razie opóźnienia powstałego w trakcie drugiego lotu obsługiwanego przez innego przewoźnika lotniczego. Rozwiązanie takie pozwala bowiem zagwarantować, że przewożonym pasażerom zostanie wypłacone odszkodowanie przez przewoźnika lotniczego, który zawarł z nimi umowę przewozu, bez konieczności uwzględnienia uzgodnień poczynionych przez owego przewoźnika w odniesieniu do wykonania drugiego lotu składającego się na lot łączony.

TS konkludując stwierdził więc, że „w ramach lotu łączonego, składającego się z dwóch lotów i będącego przedmiotem jednej rezerwacji, rozpoczynającego się z lotniska znajdującego się na terytorium państwa członkowskiego i kończącego się na lotnisku znajdującym się w państwie trzecim z przesiadką na lotnisku w innym państwie trzecim,

pasażer, który przyleciał do miejsca docelowego z opóźnieniem wynoszącym trzy godziny lub więcej, wynikającym z drugiego lotu obsługiwanego – w ramach umowy o wspólnej obsłudze połączeń – przez przewoźnika mającego siedzibę w państwie trzecim, może wytoczyć powództwo o odszkodowanie na podstawie tego rozporządzenia przeciwko wspólnotowemu przewoźnikowi, który realizował pierwszy lot.”

W niniejszej sprawie w ocenie Sądu przedmiotowy lot na trasie Mauritius – P. – W. był lotem łączonym. Rezerwacja poprzednika prawnego powódki obejmowała zarówno rejs na trasie Mauritius – P., który miał zostać wykonany przez przewoźnika A. Mauritius, jak również lot wykonywany przez przewoźnika A. France na trasie P. – W., na który J. F. utracił połączenie wskutek odwołania pierwszego, przy czym wskazać należy, iż nie ma znaczenia dla niniejszej sprawy fakt braku opóźnienia drugiego lotu, wykonywanego przez pozwaną. Zgodnie zatem z utrwalonym orzecnictwem Trybunału Sprawiedliwości, a także sądów krajowych, taki lot należy kwalifikować jako lot łączony.

W tym miejscu warto zwrócić uwagę na inne orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości, w którym wskazuje, iż w wypadku lotu łączonego „miejscem wykonania” tego lotu w rozumieniu tych przepisów jest miejsce przylotu w ramach drugiego lotu, w sytuacji gdy przewóz obejmujący obydwa loty jest realizowany przez dwóch różnych przewoźników lotniczych, a powództwo odszkodowawcze z tytułu dużego opóźnienia tego lotu łączonego na mocy rozporządzenia nr 261/2004 jest oparte na zdarzeniu, które miało miejsce w ramach pierwszego z tych lotów, obsługiwanego przez przewoźnika lotniczego, który nie jest kontrahentem danych pasażerów. Ponadto pojęcie „miejsca wykonania” (przyjęte w wyroku z dnia 9 lipca 2009 r., R., sygn. C-204/08, EU:C:2009:439), jakkolwiek odnosi się do bezpośredniego lotu obsługiwanego przez kontrahenta danego pasażera, zachowuje również ważność, mutatis mutandis, w takich sytuacjach, w których, po pierwsze, zarezerwowany lot łączony obejmuje dwa loty, a po drugie, przewoźnik lotniczy obsługujący odcinek lotu nie zawarł umowy bezpośrednio z danymi pasażerami. (zob. wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 07 marca 2018 roku, sygn. C-274/18).

Zasadność żądania odszkodowania od pozwanej uzasadnia także fakt uznania przez tut. Sąd w niniejszej sprawie jurysdykcji sądu polskiego i brak zaskarżenia przez pozwaną postanowienia o odmowie odrzucenia pozwu z dnia 08 marca 2019 roku (k. 47 i nast.).

Wobec powyższego uznać należało, iż pozwana nie wykazała w dostateczny sposób przyczyn, mogących skutkować oddaleniem powództwa. Biorąc pod uwagę przepisy prawa i przywołane powyżej orzecznictwo stwierdzić należało, iż pozwana nie może uchylić się od wypłaty odszkodowania z tytułu odwołania rejsu w ramach lotu łączonego jedynie z tej przyczyny, że to nie część lotu wykonywana przez nią została odwołana. Wskazać jednakże należy, iż pozwana nie jest pozbawiona prawa do wystąpienia ze stosownym roszczeniem do spółki (...) Mauritius w związku z koniecznością wypłaty pasażerowi przedmiotowego odszkodowania.

Podstawę prawną rozstrzygnięcia o odsetkach stanowi art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Termin spełnienia świadczenia głównego określany jest zgodnie z art. 455 k.c. Dłużnik opóźnia się z wykonaniem zobowiązania, gdy nie spełnia świadczenia w terminie oznaczonym lub wynikającym z właściwości zobowiązania, a w przypadku gdy termin nie zostanie w taki sposób oznaczony, jeśli nie spełnia świadczenia niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. Świadczenie główne staje się więc wymagalne z chwilą upływu terminu lub niezwłocznie po wezwaniu ze strony wierzyciela. Powód wniósł o zasądzenie odsetek od dnia 07 czerwca 2018 roku, tj. od dnia następnego po dniu wskazanym w wezwaniu do zapłaty jako ostatecznego terminu na wypłatę odszkodowania. Pozwana zaś roszczenia w zakresie odsetek nie zakwestionowała.

Z uwagi na powyższe utrzymano w mocy wyrok zaoczny z dnia 08 stycznia 2019 roku w punkcie 1 sentencji w zakresie zasądzenia od pozwanej na rzecz powoda kwoty 600 euro wraz z odsetkami w wysokości ustawowej za opóźnienie od dnia 07 czerwca 2018 r. do dnia zapłaty.

Sąd utrzymał także w mocy wyrok w zakresie zasądzenia na rzecz powoda od pozwanej kosztów procesu na podstawie art. 98 k.p.c. Orzeczenie o kosztach jest bowiem obligatoryjne w każdym orzeczeniu kończącym postępowanie w

sprawie. Zgodnie zaś z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, w myśl której strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Pozwana jako przegrywająca proces w całości jest obowiązana zwrócić powodowi poniesione przez niego koszty procesu. Na zasądzoną od pozwanej na rzecz powoda kwotę złożyła się kwota 900 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (ustalonego na podstawie §2 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, Dz. U. z 2015 r., poz. 1800, ze zm.), kwota 17 z tytułu opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa oraz zwrot opłaty sądowej od pozwu w kwocie 30 zł.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł, jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanej bez pouczenia.

W., dnia 23 marca 2020 roku

asesor sądowy Wojciech Myler